

Andrzej Szpunar

Łętowice, gm. Wierzchosławice, woj.
tarnowskie, st. 2

Informator Archeologiczny : badania 22, 78-79

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ki i WKZ w Bydgoszczy. Trzynasty sezon badań. Cmentarzysko kurhanowe i płaskie kultury wielbarskiej oraz cmentarzysko grobów skrzynkowych kultury pomorskiej.

Badania prowadzono w centralnej i zachodniej części cmentarzyska. Przebadano 525 m². Odkryto 10 grobów popielnicowych, 8 grobów jamowych i 1 grób szkieletowy kultury wielbarskiej. Ponadto 3 groby skrzynkowe i jeden grób popielnicowy kultury pomorskiej. Odkryte także znacznie zniszczony wieniec kamienny oznaczony nr 13. W centrum wienca znajdował się zniszczony grób jamowy, wokół którego odkryto fragmenty naczyń kultury pomorskiej.

Wśród grobów kultury wielbarskiej na wyróżnienie zasługują grób popielnicowy nr 43 wyposażony m. in. w 2 brązowe zapinki A.V.128 i brązową zapinkę zbliżoną do A.V.137, brązowe bransolety, sprzączkę do pasa, iglicę kościaną i przęślik. Grób jamowy nr 44 wyposażony m. in. w 2 brązowe zapinki A.V.95, fragmenty bransolet, sprzączkę do pasa, paciorek szklany i gliniany przęślik. Grób szkieletowy nr 49 wyposażony był m. in. w zapinki A.III.53, bransoletę drucikową, zakończenie pasa, przęślik i inne przedmioty trudne do określenia przed konserwacją. W grobach skrzynkowych kultury pomorskiej oznaczonych kolejnymi numerami 15, 16, 17 odkryto 1 popielnicę, 3 popielnice i 4 popielnice. W grobie nr 17, gdzie znajdowały się cztery popielnice stwierdzono celowe obtłukiwanie ich u dwóch naczyń. Grób popielnicowy kultury pomorskiej oznaczony nr 35 przykryty był pokrywą. Wewnątrz popielnicy oprócz przepalonych kości nie stwierdzono żadnego wyposażenia.

Badania będą kontynuowane.

☞ Łaglewniki, gm. Busko Zdrój, woj. kieleckie, st. 3 - patrz okres lateński.

Ławny Laszek, gm. Piecki,
woj. olsztyńskie,
st. 3

Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie

Badania prowadziła mgr Izabela Mellin. Konsultacja merytoryczna dr Wojciech Nowakowski. Finansowało MWIM w Olsztynie. Drugi sezon badań. Osada z późnego okresu wpływów rzymskich i wędrowek ludów, kultury zachodniobałtyjskiej. Ślady osadnictwa neolitycznego.

Wykopy wytyczono na północnym i południowym skraju żwirowni. Przebadano łącznie 90 m² powierzchni.

Zarejestrowano w sumie osiem jam osadniczych (nr 15-22/88), z czego pięć jam skupionych było w północnej części żwirowni, a trzy w części południowej. Jamy są dość jednolite pod względem budowy i zawartości w porównaniu do materiału zeszłorocznego. W zarysie owalne o średnicy 1-1,3 m, miąższość 0,8-1,4 m, zagłębione prostopadłe o przeważnie nieckowatym spagu. We wszystkich jamach rysowały się dość wyraźnie liczne przewarstwienia, bez różnicowania materiału w ich obrębie.

Na szczególną uwagę zasługuje jama 19 i 20/88. Jest to obiekt o średnicy 1,1 m, sięgający na 1,4 m głębokości z przylegającą doń jamą pomocniczą (jama nr 20/88) o miąższości 40 cm. Spąg obiektu 19 wypełniony był rumowiskiem dużych kamieni i sporą ilością fragmentów ceramiki pochodzących z dużych naczyń.

Warstwy kulturowej nie stwierdzono. Materiał pochodził z obiektów oraz sporadycznie z humusu i przestrzeni między obiektami.

Materiał zabytkowy stanowią: duża ilość ceramiki, polepa, kości zwierzęce, kości i łuski rybie, węgle drzewne, zabytki krzemienne (skrobacz, wióry, ryлец) oraz 1 gliniany przęślik. Znaleziono stosunkowo dużo fragmentów i zachowanych w całości muszli małża.

Materiał krzemienisty świadczący o osadnictwie neolitycznym zalegał w humusie i nielicznie w wypełnisku obiektów.

Materiały znajdują się w Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie.

Badania będą kontynuowane.

Łętowice,
gm. Wierzchosławice,
woj., tarnowskie,
st. 2

PP Pracownia Konserwacji Zabytków
Oddział w Krakowie
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska w Tarnowie

Badania prowadził mgr Andrzej Szpunar. Finansował WKZ Tarnów. Piąty sezon badań. Cmentarzysko z wczesnego okresu wpływów rzymskich.

Przebadano powierzchnię 40 m² na obrzeżach cmentarzyska, odkryto jeden zespół grobo-

wy. Grób ciałopalny, popielnicowy zawierał m. in. toczony na kole puchar na pustej nóżce. Naczynia takie znane są z terenów związanych z kulturą Dacj.

Badania będą kontynuowane.

**Masłomęcz, gm. Hrubieszów,
woj. zamojskie,
st. 15**

**Uniwersytet Marii Curie-Skłodow-
skiej Katedra Archeologii w Lublinie**

Badania prowadził dr Andrzej Kokowski. Finansował WOB-K w Zamieście i urząd gminy Hrubieszów. Dzieląty sezon badań. Cmentarzysko grupy masłomęckiej z młodszego okresu rzymskiego.

Wykopy o łącznej powierzchni 467,5 m² zlokalizowane zostały wyłącznie po zachodniej stronie zbadanej partii cmentarzyska grupy masłomęckiej. W ich wyniku osiągnięto m. in. zachodnią jego granicę, o czym świadczy odkryty pas o szerokości od 7,5 do 10,5 m, długości po osi N-S 25 m, pozabawiony grobów. W pozostałych wykopach zlokalizowano 24 nowe obiekty grobowe oraz zbadano fragmenty trzech innych, znanych z poprzednich sezonów. W większości wystąpiły w nich pochówki całkowite - 16, z których tylko 4 należały do osobników dorosłych. Odkryto również 1 grób ciałopalny, 1 zawierający pochówki - całkowity dziecka i ciałopalny, oraz 3 groby symboliczne. Wyposażenie zmarłych stwierdzono w 12 przypadkach.

Nieomal wszystkie groby szkieletowe posiadały pochówki ułożone na wznak, a jedynie sporadycznie na boku. W dwóch przypadkach stwierdzono jednak najpewniej pochówki siedzące. Odnotowano kolejne warianty pojemników na zwłoki, wykonane najczęściej z wydrążonej kłody drzewa.

Dla studiów nad obrzędkiem pogrzebowym grupy masłomęckiej istotne są obserwacje poczynione w grobach 234 i 219. W pierwszym stwierdzono pochówek dwóch dorosłych osobników, z których jeden umieszczony był w pozycji siedzącej w wydrążonej kłodzie. Obok niego złożono na prawym boku innego osobnika.

Kilku pochówkom towarzyszyło interesujące wyposażenie. W grobie nr 217 znaleziono m. in. dwie zapłnki brązowe, jedną srebrną, dwa wisioriki wiaderkowate ze srebra wypełnione substancjami organicznymi, igłę z brązu, grzebień z poroża, duży paciork z bursztynu, różnego kształtu okucia z brązowej blachy zaopatrzone w nitki z półokrągłymi główkami, trzy naczynia wykonane na kole, dwa inne leplone w ręku i niezdobiony pucharek szklany na małej nóżce. W grobie nr 234 jeden z pochówków wyposażony był w dwie fibule VII grupy Almgrena, naszyjnik z paciorków i wisiorów z bursztynu i szkła, owalną sprzączkę do pasa z brązu, grzebień i wisior z muszli. Ostatni z zespołów można więc zaliczyć do najstarszych w grupie masłomęckiej z oznaczeniem datowania na fazy B2/C1-C1a. W innym z grobów, nr 237, znaleziono dwa naczynia wykonane na kole, naszyjnik z paciorków szklanych i srebrnych oraz bursztynowych wisiorów ośmiokątowych, fibulę A-168 i nieokreśloną wykonaną z żelaza, zatyczkę z brązu, grzebień z poroża i przęślik.

Materiały znajdują się w Katedrze Archeologii UMCS.

Badania będą kontynuowane.

**Młodzikowo, gm. Krzykosy,
woj. poznańskie,
st. 21**

Muzeum Archeologiczne w Poznaniu

Badania prowadziła mgr E.A. Świerkowska. Finansował Urząd Gminy w Krzykosach. Pierwszy sezon badań. Osada ludności kultury przeworskiej.

W 1952 r. na terenach sąsiadujących z cmentarzyskiem z okresu wpływów rzymskich badanym w latach 1949-1951/51 prowadzono badania sondażowe osady ludności kultury przeworskiej. Prace na w/w osadzie (?) wznowiono w 1988 r.

Stanowisko położone jest w odległości do 1,5 km od prawego koryta Warty w północno zachodniej części wsi. Badania objęły obszar 200 m². Odsłonięto 49 obiektów w tym dwie chaty o konstrukcji słupowej z otwartym paleniskiem oraz obiekty o charakterze jam: gospodarczych, odpadkowych, produkcyjnych(?) i posłupowych.

Materiał zabytkowy stanowią: fr. ceramiki, narzędzia kamienne, fr. paciorka bursztynowego, półsurowiec bursztynowy, fr. noża żelaznego, kości zwierzęce oraz moneta brązowa Konstantyna I - mennica w Trewirze (znaleziona podczas badań powierzchniowych szczegółowych na st. 21 jesienią 1987 r.)

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Archeologicznym w Poznaniu.

Przewiduje się kontynuację badań.

|| Młynki, gm. Szczerców, woj. płockie, st. 2 - patrz okres halszacki.